

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการเรียนการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาเท่าที่ผ่านมา และยังคงเป็นอยู่ในปัจจุบันคือ ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ยังมุ่งสอนเพื่อสอบ^๑ โดยครูมักจะนำเนื้อหาจากหนังสือเรียนเพียงไม่กี่เล่มตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้มาให้ นักเรียนเรียน ครูทำหน้าที่เป็นผู้อถ่ายทอดวิชาความรู้จากหนังสือให้แก่ นักเรียนด้วยการอธิบายชี้แจงเพียงฝ่ายเดียว ไม่เอาใจใส่และพยายามค้นหาวิธีสอนที่ได้ผล^๒ นักเรียนมักถูกกำหนดให้เป็นผู้รับฟังและปฏิบัติตามที่ครูสั่ง หรือครูถามให้นักเรียนตอบ นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอะไรมากนัก นอกจากจะเรียนตำราเหล่านั้นไปจนจบเล่ม และจะคอยจับผิดข้อความต่าง ๆ ตามที่ครูบอก ทั้งนี้เพราะครูส่วนใหญ่ก็ถือว่าในการเรียนการสอนนั้น ตัวครูมีความสำคัญที่สุดไม่ใช่ นักเรียน ครูจะต้องเร่งสอนให้จบเนื้อหาตามที่กำหนดให้ในชั่วโมงหนึ่งๆ ก็เป็นการเพียงพอแล้ว นอกจากนี้ นักเรียนคนใดชอบซักถามครูมากเกินไป ครูก็มักจะแสดงความไม่พอใจให้ปรากฏอยู่เสมอ

บุญนำ บุญเสถียร, " แนวใหม่ในการสอนภาษาไทย " คำบรรยายในการสัมมนาอาจารย์วิชาภาษาไทย. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๘) หน้า ๑๐๑-๑๐๓.

^๒ ม.ล.บุญเหลือ-เทพยสุวรรณ, " การสอนภาษาไทยกับค่านิยมในปัจจุบัน," วิทยาสาร, ปีที่ ๒๕, ฉบับที่ ๓๖ (ธ.ค., ๒๕๑๗), หน้า ๑๓.

การเน้นเนื้อหาในบทเรียนที่เป็นข้อบกพร่องอีกข้อหนึ่งคือ ครูมักจะเน้นเนื้อหาในเรื่องหนึ่งเรื่องใดมากเกินไปจนกว่าความจำเป็นจนน่าเบื่อหน่าย เท่าที่พบเห็นมาโดยเฉพาะวิชาวรรณคดี ครูมักเน้นเนื้อเรื่องคือให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน กับใคร เมื่อไร อย่างไร หรือไม่ก็เน้นเรื่องศัพท์^๓ เน้นให้เด็กเรียนศัพท์ ทองศัพท์มีตัวละคร การรันตียาก ๆ ซึ่งเป็นการเน้นเกินกว่าเหตุ จริงอยู่การเรียนรู้ให้รู้ศัพท์เป็นเรื่องสำคัญควรที่จะเน้น แต่มีข้อเสนอแนะเสียจนลักษณะสำคัญอื่น ๆ อีกมากที่เด็กควรเรียนรู้พอๆ กันต้องคอยความสำคัญลงไป

เนื้อเรื่องที่นำมาให้นักเรียนเรียนก็เช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นเนื้อเรื่องที่ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในชีวิตของนักเรียน อาทินักเรียนต้องเรียนในเรื่องที่ไกลตัวจนเกินไป จึงไม่นิยมในสิ่งที่ผู้ให้ต้องการให้นิยม ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่าหนังสือเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องที่เหลวไหล เป็นเรื่องที่ทำให้ต้องเรียนให้ยากโดยไม่ไค้ประโยชน์อะไร ส่วนครูสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมถ้าไปสำรวจดูก็จะพบว่า อาจจะไม่ไค้ครูที่มีความสามารถยอดเยี่ยม บางก็เป็นครูที่ไม่สามารถจะสอนวิชาอื่นไค้แล้ว จึงมาสอนภาษาไทย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นผู้ที่ไม่ช่วยให้เด็กขบปัญหาไค้ ทั้งยังไม่มีใครช่วยครูที่ไม่ค่อยมีความสามารถนี้ให้มีความสามารถไค้ เมื่อครูสอนไม่สามารถไปตามผู้ใด ในที่สุดก็พยายามหลีกเลี่ยงปัญหาแทนที่จะขบปัญหา^๔ จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควรจะเป็น ในค่านการแสดงความคิด ครูก็ไม่มีโอกาสแสดงความคิดใหม่ ๆ ให้เด็ก

^๓ สุชาติ สวัสดิ์ศรี, "วรรณกรรมนอกโรงเรียน," บรรณศิลป์ฉบับเรียน (พิมพ์ครั้งที่ ๒, พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์, ๒๕๑๗), หน้า ๖๗ - ๖๘.

^๔ พ.ล.บุญเหลือ "เทพยสุวรรณ, การเรียนการสอนภาษาไทยในชั้นมัธยม- มีสภาพอย่างไร? (ชุมนุมภาษาไทยอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๔-๒๕๐๕), หน้า ๒๕๑.

ไค้ตื่นเต้นสนใจ อยากรู้อยากเห็น ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนภาษาไทยแต่เดิมนั้น
ครูมักถูกอิทธิพลของผู้บริหารประเทศบีบบังคับ จึงไม่อาจจะอภิปราย หรือวิจารณ์ความคิด
ความอ่านใหม่ ๆ ทางการเมืองได้ ด้วยความหวาดกลัวของตัวเอง และเพื่อความ
ปลอดภัยในอาชีพครู ครูจึงมักขาดความสัมพันธ์กับความคิดใหม่ โดยเฉพาะความคิดทาง
การเมืองโดยสิ้นเชิง^๕ ทำให้ความคิดถูกตีกรอบอยู่ในวงแคบ ๆ

อย่างไรก็ตามหลังวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา การเปลี่ยนแปลงทาง
การเมือง ทำให้สภาพสังคมของเมืองไทยเราได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวาง
แม้ในระยะแรก ๆ สังคมจะอยู่ในระยะที่สับสนทางความคิด เพราะการที่คนในสังคม
ของเราเคยถูกบังคับหรือถูกครอบงำ ก่อให้เกิดความอดทนอดกลั้นแสนนาน แต่สังคม
ของเราก็คงดำเนินไปตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตยตามที่ชนส่วนใหญ่ปรารถนา จากผล
ของความเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้นักเขียนมีอิสระและตลาดหนังสือได้ขยายออกไปอย่าง
กว้างขวาง หนังสือแทบทุกชนิดได้ตีพิมพ์ออกมา และแพร่หลายอย่างรวดเร็ว นักเรียน
ได้พบวิธีเขียนแนวใหม่ และได้เรียนรู้แนวความคิดใหม่จากนักเขียนใหม่ ๆ ไม่น้อย
ในขณะเดียวกันของเก่า ๆ ซึ่งสืบทอดกันมา ก็ถูกนำมาอภิปรายถกเถียงถึงคุณค่า และ
มีที่ท่าว่าบางสิ่งบางอย่างกำลังจะถูกละทิ้ง ทั้ง ๆ ที่สิ่งนั้นคือวัฒนธรรมที่สังคมได้รักษา
และสั่งสมมาหลายชั่วอายุคน

วรรณคดีอันเป็นสมบัติ เป็นวัฒนธรรมของชาติ เป็นสิ่งหนึ่งที่ถูกกล่าวถึง คน
รุ่นใหม่ได้นำเอาวรรณคดีเก่าแก่เรื่องต่าง ๆ ขึ้นมาข่งขานน้ำหนัก หากคุณค่าของ
วรรณคดีนั้น ว่ามีคุณค่าสมกับที่ได้นิยมยกย่องกันมาเป็นเวลาช้านานหรือไม่ คนรุ่นใหม่
ที่มีหัวรุนแรงบางคน ได้กล่าวโจมตีจนถึงกับอ้างตนเป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ แล้ว

^๕ นิสิตปริญญาโทสาขาการสอนภาษาไทย, "ครูภาษาไทยกับสังคมปัจจุบัน,"
วารสารครุศาสตร์, ปีที่ ๔, ฉบับที่ ๓ (ม.ย. - ต.ค., ๒๕๑๗), หน้า ๕๔.

ประณามวรรณคดีอันเป็นสมบัติทางความคิดอย่างเสียหาย เช่นกล่าวว่า มหาเวสสันดร-
ชาดกเป็นวรรณคดีสำหรับคนโง่ คนที่ขาดความรับผิดชอบ คนที่เห็นแก่ตัวมุ่งโพธิญาณ
เพียงเพื่อตัวคนเดียว ลิลิตพระลอเป็นวรรณคดีจากลลิตามทางโลกีย์วิสัย ขุนช้าง-
ขุนแผน เป็นวรรณคดีที่ปลุกฝังให้คนงมงายและมัวโลกีย์ อีเหนา รามเกียรติ์ เป็น
วรรณคดีสำหรับระบบศักดินา ความคิดเห็นดังกล่าวที่ยกมานี้ เป็นผลงานจากบทความ
ของคนรุ่นใหม่ ซึ่งได้ตีพิมพ์เผยแพร่ ในหน้าหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ อย่างกว้าง
ขวางในปัจจุบัน^๖

จากที่กล่าวมาแล้วน่าจะเป็นเหตุผลที่พอเพียงที่ครูภาษาไทยควรจะสนใจและค้น
หาเหตุผลที่แท้จริง เพราะความคิดของคนรุ่นใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือจะถูก หรือมี
เหตุผลมากน้อยเพียงใดนั้น ไม่ใช่เรื่องควรจะต้องมาถกเถียงกันที่ปลายเหตุ เป็นสิทธิ
ของคนในระบบประชาธิปไตยที่จะหึงแสดงความคิดเห็นของเขาได้ ในขณะที่สังคม
เปลี่ยนแปลงไป เป็นเรื่องธรรมดาที่ความคิดอ่านของคนเราจะต้องเปลี่ยนแปลงตามไป
ด้วย ครูบาอาจารย์ภาษาไทยน่าจะหันมามองตัวเอง แล้วปรับปรุงตัวเอง ชับขยาย
หาความรู้ในด้านภาษาไทยให้สูงขึ้น ทันสมัยขึ้น เปลี่ยนแปลงวิธีสอนให้ทันกับความผัน
ผวนของบ้านเมือง และทันกับพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของโลก เป็นผู้แนะแนวทางให้
นักเรียนนักศึกษาใช้ความคิดอ่านของตนให้มากขึ้น ครูอาจารย์ภาษาไทยจะช่วยให้มาก
ในเรื่องนี้ ก็ต่อเมื่อเป็นผู้มีใจหนักแน่น มีความรู้อย่างลึกซึ้ง มีน้ำใจกว้างขวางและมี
เหตุผล ในเรื่องของการสอนภาษานั้น ครูทางด้านภาษาไม่ว่าภาษาใด ๆ ควรจะหัน
หน้าเขาหากันบ้าง และทดลองใช้วิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การสอนของเราเข้ากับสถาน-
การณ์ปัจจุบันซึ่งมีนักเรียนเป็นจำนวนมากในท้องถิ่น ๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^๗ และ

^๖ นิสิตปริญญาโทสาขาการสอนภาษาไทย, เรื่องเดิม, หน้า ๘๒-๘๓.

^๗ ประสิทธิ์ สุทธโรทก, " การสัมมนาอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยของวิทยาลัย-
ครูส่วนกลางและภูมิภาค. (เคลวินีส ฉบับวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๗), หน้า ๖ และ
๑๔.

นอกจากนี้ครูควรยอมรับความจริงที่ว่าอย่างน้อยความคิดเก่ากับความคิดใหม่ควรจะ
 เดินมาพบกันฝ่ายละครึ่งทาง เพื่อที่จะได้ผสมผสานความคิดทั้งเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน
 ซึ่งจะไม่เป็นการสะกิดกันความคิดใหม่ให้ยุติลงเพียงแค่นั้น โดยการละทิ้งความคิดที่ว่า
 ควรสนใจแต่วรรณกรรมเก่า ๆ ไม่เอาใจใส่ต่อวรรณกรรมร่วมสมัย หรือเอาใจใส่แต่
 ก็น้อยมาก มาสนใจวรรณกรรมร่วมสมัยหรือให้ความสำคัญให้มากขึ้น

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่สภาพการเรียนการสอนโดยทั่ว ๆ ไปในปัจจุบันนี้ แม้จะ
 ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางแต่ก็ได้เริ่มเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงจนเห็นได้ชัดเช่น
 เนื้อหาในหลักสูตรและโครงการสอนตามแบบเก่าเริ่มมีความสำคัญน้อยลง ในขณะที่
 หลายสิ่งหลายอย่างได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้เหมาะสมขึ้นเรื่อย ๆ การเปลี่ยนแปลง
 ปรับปรุงให้เหมาะสมนั้นในปัจจุบันนี้เราจะเห็นได้จากทฤษฎีการศึกษาระดับสูง
 รับผิดชอบในการเรียนการสอนได้ส่งเสริมให้มีการสัมมนาครูสอนภาษาไทยในสถาบัน
 การศึกษา มีการพบปะอภิปรายปัญหา มีการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการอย่างกว้าง-
 ขวาง และบ่อยครั้งที่มีการเสนอบทความต่าง ๆ ก็เพื่อที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพ
 การเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ การสัมมนาที่สำคัญซึ่งได้ชี้ให้เห็นปัญหา
 และดูทางการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน คือ การสัมมนาอาจารย์สอนวิชาภาษาไทยของสถาน
 ฝึกหัดครู เมื่อ ๗-๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗ การสัมมนาครั้งนี้เรื่องที่น่าสนใจของอาจารย์
 ชลธิรา กลัคคอยู่ คือเรื่อง " การสนองตอบปฏิกิริยาของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อวรรณคดีไทย "

๔ มังกร ชัยชนะคารา, รายงานการสัมมนาเรื่องการสอนวิชาภาษาไทย
ระดับอุดมศึกษา (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๗), หน้า ๓๘.

๕ ชลธิรา กลัคคอยู่, " การสนองตอบปฏิกิริยาของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อวรรณคดีไทย,"
อักษรศาสตร์พิจารณ์, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (ส.ค., ๒๕๑๗), หน้า ๓๐ - ๓๑.

ซึ่งได้สรุปถึงปฏิกริยาของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อวรรณคดีไทย วิเคราะห์ถึงสาเหตุแห่งปฏิกริยาแต่ละข้อ และการสนองตอบในฐานะผู้สอนวรรณคดีทั่วไป และในฐานะอาจารย์ผู้สอนวรรณคดีไทยในสถาบันฝึกหัดครู เกี่ยวกับการสนองตอบปฏิกริยาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างยั่งยืน อาจารย์ชวลิตรา กลัดอยู่ ได้เสนอไว้ดังนี้

ในฐานะครูผู้สอนวรรณคดีไทยโดยทั่วไป ควรมีการสนองตอบอย่างน้อยสามประการคือ

๑. การปรับปรุงตนเองด้านความรู้ ขั้นพื้นฐานก็คือ อ่านวรรณคดีให้มาก ๆ หลาย ๆ เล่ม และอ่านให้ตลอดทั้งเรื่อง เมื่อมีปัญหา เช่น เมื่อนักเรียนแสดงปฏิกริยาจะโต้แย้งควยออกมาใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว ทันเวลา ขั้นที่สองคือพยายามให้ความสนใจทฤษฎีการอ่าน และวิจารณ์วรรณคดี โดยการมองหลาย ๆ แง่ เช่น แง่ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภาษาศาสตร์ จิตวิทยา มานุษยวิทยา สังคมวิทยา สังคมนิยม ฯลฯ เพราะจะทำให้มองเห็นแง่มุมใหม่ ๆ ในวรรณคดีซึ่งเป็นประโยชน์ในการสอนได้ ขั้นที่สามถ้าเป็นไปได้ และควรทำเป็นอย่างยิ่ง คือพยายามอ่านวรรณกรรมปัจจุบัน และวรรณคดีหรือวรรณกรรมต่างประเทศอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีความรู้

๒. การปรับปรุงตนเองด้านความคิด เพื่อกันมิให้เกิดช่องว่างทางความคิด ครูควรปรับปรุงตนเองให้เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ และทันภาวะความเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งอาจทำได้ด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสารหลาย ๆ ฉบับ

๓. การปรับปรุงตนเองด้านการสอน ครูควรเสนอทัศนะต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ คือให้วิชานั้นเป็นผลผลิตทางความคิดของมนุษย์ที่สืบเนื่องกัน เพราะวิชาการจะมีความหมายก็ต่อเมื่อมนุษย์แปลความหมายไปอย่างไรต่างหาก ยิ่งแปลความหมายได้ใหม่ ๆ เท่าไรยิ่งดีเท่านั้น ครูไม่ควรเลือกหรือยึดเยี่ยความหมายหนึ่งความหมายใดให้ศิษย์ ควรช่วยกันอภิปราย พร้อมกับเสนอแนะทัศนะของครูเองด้วย

นอกจากการสนองตอบในฐานะผู้สอนวรรณคดีทั่วไปแล้ว อาจารย์ชลธิรา กลัค้อย^{๑๐} ยังได้เสนอการสนองตอบในฐานะอาจารย์ผู้สอนวรรณคดีไทยในสถาบันฝึกหัดครูอีกด้วย

๑. การสอนวรรณคดีจะเป็นไปได้หรือไม่ที่จะสอนโดย
 - เปรียบเทียบทัศนคติหรือค่านิยมของอดีตกับปัจจุบัน
 - แนะนำให้ตระหนักว่าบางสิ่งเหมาะสมสำหรับอดีต แต่ไม่เหมาะสมกับปัจจุบัน
 - ช่วยกันเลือกสรรแล้วยกย่องสิ่งที่อาจเป็นประโยชน์กับสังคมปัจจุบัน และอนาคต
๒. การสอนวรรณคดี จะเป็นไปได้หรือไม่ ถ้าจะสอนตามแนวดังนี้
 - เลิกยึดเย็บคิให้นักเรียนยอมรับคุณค่าของวรรณคดีที่เคยกำหนดมาแต่เดิม
 - เสนอแนวประเมินคุณค่าเพิ่มเติม คือนั้นที่ประโยชน์ต่อสังคม โดยให้นักเรียนร่วมกันประเมิน
๓. การสอนวรรณคดีจะเป็นไปได้หรือไม่ ถ้าจะส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปนี้
 - สนับสนุนให้ศึกษาวรรณคดีกันอย่างใช้ความคิด โต้แย้งกันอย่างเสรี
๔. โดยที่หลักสูตรการเรียนการสอนวรรณคดีที่ใช้กันมา ไม่สอดคล้องกับปัญหาของสังคมปัจจุบัน จะเป็นไปได้หรือไม่ถ้าจะมีการประชุมพิจารณาเรื่องหลักสูตร เพื่อ

^{๑๐} ชลธิรา กลัค้อย, เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕ - ๓๗

- ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหลักสูตร ให้สอดคล้องกับภาวะสังคมปัจจุบัน
- พิจารณาในการเลือกสรรวรรณคดีบรรจุลงในหลักสูตรให้คุณค่าเป็นที่ยอมรับ หรือสอดคล้องกับลักษณะสังคมใหม่ ซึ่งมีโครงสร้างและค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากมาย
- บรรจุวรรณกรรมร่วมสมัยลงในหลักสูตรด้วย โดยให้ความสำคัญไม่น้อยกว่าวรรณคดีโบราณ

ทางฝ่ายกระทรวงศึกษาธิการก็เช่นเดียวกัน ได้เล็งเห็นว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับความเจริญของประเทศชาติ ในขณะที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบการศึกษาให้พัฒนาสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยเฉพาะหลักสูตรซึ่งเป็นแกนสำคัญของระบบการศึกษา เพื่อให้สามารถสร้างคนที่มีคุณภาพสนองความต้องการของสังคม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อมวลชนอย่างแท้จริง^{๑๑} กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจากหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓ มาประกาศใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔ โดยในปีการศึกษา ๒๕๑๔ ให้ใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔ เฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ นั้นให้ดำเนินการสอนตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๐๓ และจะประกาศใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔ ครบทุกชั้นในปีการศึกษา ๒๕๒๐

^{๑๑} กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔, (กรุงเทพฯ : แผนกช่างพิมพ์โรงเรียนสารพิศช่าง, ๒๕๑๔), หน้าค่านำ

สำหรับเนื้อหาวิชาของหลักสูตรวิชาภาษาไทยนั้นได้แบ่งออกเป็น ๒ พวก คือ วิชาบังคับ และวิชาเลือก แบบเรียนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ซึ่งเป็นรายวิชา ท. ๔๐๑ และ ท. ๔๐๒ นั้น ยังคงใช้แบบเรียนวรรณคดีไทย เล่ม ๔ เรื่องที่บังคับเรียนในปีการศึกษา ๒๕๑๔ คือ กาพย์เห่เรือ กาพย์ประพาสธารทองแดง บทพากย์-รามเกียรติ์ นิราศภูเขาทอง จันทบูรปราศรัย ลัทธิเอาอย่าง ละครพุกเรื่องเห็นแกดุก และลิลิตตะเลงพ่าย จะเห็นได้ว่าเรื่องเก่าถูกตัดทิ้งไป ๔ เรื่อง ส่วนหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทย กำหนดให้เลือกเรียนเพียง ๑ เรื่องจากที่กำหนดไว้ ๓ เรื่อง และเลือกเรียนเรื่องสั้นอีก ๒ เรื่อง จากหนังสือเรื่องสั้นของกรมวิชาการ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๒๑ เรื่อง ^{๑๒}

จะเห็นได้ว่าหลักสูตรวิชาภาษาไทยใหม่นั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกอ่านตามความสนใจมากขึ้นกว่าเดิม ลักษณะของหลักสูตรที่จัดไว้มีความยืดหยุ่นพอเพียงที่จะให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตน^{๑๓} พึงกายๆ น่าจะเป็นหลักสูตรที่สนองเจตนารมณ์ของมวลชน เพราะสอดคล้องกับระบอบการปกครองและภาวะของสังคมในปัจจุบัน และให้ความเสมอภาคในโอกาสที่ปวงชนจะพึงได้รับการศึกษาตามที่ตนเองพึงประสงค์ในการศึกษาต่อไปในอนาคต

^{๑๒} ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องการกำหนดแบบเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และพลานามัย, ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๔, หน้า ๑ - ๒.

^{๑๓} กระทรวงศึกษาธิการ, เรื่องเดิม, หน้า ๑

จากเหตุผลที่กล่าวแล้ว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจ และมีความต้องการใหญ่
ที่เป็นครูไต่ถามพันกับเหตุการณ์อันนี้ด้วย ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าน่าจะได้ศึกษาลงานของ
นักเขียนนบหรือกรอกรวมสมัยเพื่อนำมาสอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอาจจะเป็น
แนวทางให้ครูมีวิธีการในการดำเนินการสอนใ้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของ
สังคมและความต้องการของนักเรียนในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาลงานของนักเขียนนบหรือกรอกรวมสมัยที่มีชื่อเสียง เคนในยุคนั้น
๒. เพื่อศึกษาแนวคิด และกลวิธีในการเขียน
๓. เพื่อจำแนกรูปแบบการเขียนของนักเขียนนบหรือกรอกรวมสมัยออกเป็นคำ
ประพันธ์ชนิดต่าง ๆ
๔. เพื่อหาความรู้ที่ได้จากการวิจัย ไปใช้ประกอบการสอนแต่งคำ
ประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงแนวความคิด วิธีเขียน และรูปแบบ
อันลักษณะของนักเขียนนบหรือกรอกรวมสมัย
๒. ทำให้ทราบความสนใจของครูภาษาไทยในสถาบันต่าง ๆ ที่มีคอบท
รายนบหรือกรอกรวมสมัย
๓. การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรและแบบเรียนให้แก่
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้เหมาะกับยุคสมัยและความสนใจของนักเรียน
ยิ่งขึ้น

๔. การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่ครูในการสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

๑. นำผลการค้นคว้าเกี่ยวกับบทประพันธ์เด่น ๆ ของนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยซึ่งเป็นผลงานวิจัยของ นางสาวนัยนา สุทธิธรรม มาคัดเลือกนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยสืบต่อไป

๒. นำรายชื่อและผลงานของนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๑๒ ท่าน แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ และคัดเลือกด้วยวิธีประเมินค่าทางสถิติ

๓. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัย ๔ คน ที่อยู่ในความสนใจของผู้ทรงคุณวุฒิ

๔. ศึกษาวิเคราะห์แนวความคิดและกลวิธีในการเขียนของนักเขียนทั้ง ๔ คน ดังกล่าว พร้อมทั้งเปรียบเทียบรูปแบบฉันทลักษณ์กับนักเขียนร่วมสมัย ๔ คน ที่ได้ปรากฏในผลงานของนางสาวนัยนา สุทธิธรรม

๕. เสนอวิธีสอนแต่งคำประพันธ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากรูปแบบที่วิเคราะห์ได้

ขอตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาดงานของนักเขียนบทร้อยกรองเพียง ๔ คน ที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า เป็นนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยที่เด่น และจะศึกษาดงานที่ตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๘ - ๒๕๑๘

คำจำกัดความในการวิจัย

การวิเคราะห์และเลือก หมายถึงการนำผลงานของนักเขียนบทร้อยกรอง
ร่วมสมัยมาพิจารณาแยกแยะรูปแบบฉันทลักษณ์ การใช้คำ แนวความคิด และลักษณะ
อื่น ๆ ที่เด่น ให้เห็นเด่นชัดว่าเป็นอย่างไร

ร้อยกรอง หมายถึง งานประพันธ์ที่นำคำมาเรียบเรียงขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ
อันได้แก่โคลง, ฉันท์, กาพย์, กลอน, ราช, ตลอดจนงานประพันธ์อันเป็นร้อยกรองประเภท
ที่ไม่มีกฎเกณฑ์ตามฉันทลักษณ์โบราณ^{๑๔}

ร่วมสมัย หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า-
เจ้าอยู่หัว ราว ๆ พ.ศ. ๒๔๕๓ จนถึงปัจจุบัน^{๑๕}

ศูนย์วิทยทรัพยากร

^{๑๔} นัยนา สุทธิธรรม, "ฉันทลักษณ์ร่วมสมัยในการสอนแต่งคำประพันธ์ใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘), หน้า ๑๗ (อค์สำเนา).

^{๑๕} เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน